T.C.
UYUŞMAZLIK **MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2024/593
KARAR NO : 2025/162
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi ile imzalanan Hizmet Sözleşmesi uyarınca, ekonomist olarak görev yapan davacının, hizmet sözleşmesinin feshi işlemi ile fesih işleminden kaynaklı alacak talebinin zımnen reddi işlemin iptali ve hizmet sözleşmesinin feshi nedeniyle İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. A. T.
Vekili : Av. B. G.
Davalı : Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.
Vekili : Av. E. S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi (Şirket) bünyesinde ekonomist olarak görev yapmakta iken, 18/07/2016 tarihinde sözleşmesinin tek taraflı ve haksız bir şekilde feshedildiğini, davalı idareye 28/07/2022 tarihinde yaptığı hak ve alacaklarının karşılanması talebinin sonuçsuz kaldığını belirterek, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İnsan Kaynakları Genel Genel Müdürlüğü Personel Yönetimi Müdürlüğünün 19/07/2016 tarihli ve B.02.2.TCM.0.71.00.04-903.06.04 sayılı yazısı ile tesis ettiği hizmet sözleşmesi feshi işleminin ve fesih işleminden kaynaklı alacakların zımnen reddedildiği işlemin iptali ile fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik, 1.000 TL iş sonu tazminatı, 1.000 TL sözleşme ücret alacağının 19/07/2016 tarihinden itibaren; 1.000 TL manevi tazminatın 03/08/2022 tarihinden itibaren işleyecek en yüksek mevduat faizi ile birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde **dava** açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 14. İdare** *Mahkemesi* **04/10/2022 tarih ve E.2022/2101, K.2022/2038 sayılı karar** ile, davanın 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre adli yargıda çözümlenmesi gerektiği gerekçesiyle 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge İdare Mahkemesi Yedinci İdari Dava Dairesi 01/11/2023 tarihli ve E.2023/2898, K.2023/2677 sayılı karar ile, dokuz bin Türk Lirasını geçmeyen dava konusu uyuşmazlığa ilişkin kararın kesin olması nedeniyle, istinaf başvurusunun incelenmeksizin reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...davacının, 02.01.2014 tarihinde davalı idare ile yapılan sözleşme hükümleri kapsamında davalı idare bünyesinde 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesine tabi ekonomist olarak göreve başladığı anlaşılmıştır.*
>
> *Bu durumda, davacının 5510 sayılı Kanun'un 4/1-a maddesi kapsamında sigortalı çalıştığı, talep edilen tazminat ve diğer alacakların İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden P5HvAHO - XHttzdb - 8cTuSYd - rRvN6I= ile erişebilirsin

alındığında, *açılan davanın 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre çözümlenmesinde adli yargı yerlerinin görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır..."*

3. Davacı vekili, aynı gerekçeyle bu kez, fazlaya dair haklar saklı kalmak kaydıyla şimdilik, 12.000 TL kıdem tazminatının fesih tarihi olan 19/07/2016 tarihinden itibaren işleyecek en yüksek banka mevduat faizi ile; belirsiz alacak olarak ileride talep artırım dilekçesi ile artırılmak üzere harca esas değer olması açısından brüt 1.000 TL bakiye süre ücret tazminatının davalı kuruma başvuru tarihi olan 06/08/2022 tarihinden itibaren en yüksek banka mevduat faizi ile birlikte tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Ankara 66. İş Mahkemesi 20/02/2024 tarih ve E. 2023/647, K.2024/67 sayılı kararı ile, açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, HMK'nın 114/1-c ve 115. maddeleri uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi 11/06/2024 tarih ve E.2024/1329, K.2024/1862 sayılı karar ile yargı yolunun caiz olmamasının HMK'nın 114/1-b maddesinde düzenlendiğini, HMK'nın 114/1-c maddesi uyarınca verilen ret kararının hatalı olduğu gerekçesiyle, HMK'nın 353/1-a-4 maddesi gereğince kararın kaldırılmasına karar vermiştir.

5. **Ankara 66. İş Mahkemesi 26/09/2024 tarih ve E. 2024/195, K.2024/495 sayılı kararı** ile, davanın HMK'nın 114/1-b maddesi uyarınca usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmemiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacının davalı idare bünyesinde sözleşmeli ekonomist olarak görev yapmakta iken 18/07/2016 tarihinde sözleşmesinin feshedildiği, fesih işleminin tebliğ edildiği, davacı tarafından sözleşmesinin feshi nedeniyle yasal haklarının tamamının karşılanması istemiyle 28/07/2022 tarihinde davalı idareye başvuru yapıldığı, davacının başvurunun reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Davacı ile davalı Kurum arasında statü hukukundan kaynaklanan sözleşme akdedildiği, her ne kadar davacının sosyal güvenlik sigortası 4/a olarak kararlaştırılmış olsa da bu durumun idarenin statü hukukuna göre işlem yapmış olduğu gerçeğini ortadan kaldırmayacağı sadece davacının sigortalılık durumuna ilişkin bir karar olduğu ve davalı Kurum Kanunu ve bahsi geçen sözleşme içeriği incelendiğinde yargı yerinin idari yargı olduğu şu halde davanın 6100 sayılı HMK'nın madde 114/1- b **uyarınca** *yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle usulden reddine karar verilmiştir... "*

6. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Ankara 66. İş Mahkemesince dava dosyası Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nun "*Personel statüsü:"* başlıklı 32. maddesi şöyledir:

"Banka personeli, Bankanın memurları ile Banknot Matbaası işçilerinden terekküp eder.

(Banka memuru) deyimi, Banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan kişileri ifade eder.

Banka memurlarının kurduğu ve kuracağı sendikalar hakkında 624 sayılı Devlet Personeli Sendikaları Kanunu hükümleri uygulanır. 15/7/1963 tarih ve 275 sayılı Kanunun 20 nci maddesindeki yasak, banka hizmetlerinde de uygulanır.

Banka personeli, bu kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabidir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden P5HvAHO - XHttzdb - 8cTuSYd - rRvN6I= ile erişebilirsin

Banka Meclisi kararı ile sözleşmeli olarak yerli ve yabancı uzman çalıştırılabilir."

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "*Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;
a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,
b) Köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan ise;
1) Ticarî kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek veya basit usûlde gelir vergisi mükellefi olanlar,
2) Gelir vergisinden muaf olup, esnaf ve sanatkâr siciline kayıtlı olanlar,
3) Anonim şirketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komandite ortakları, diğer şirket ve donatma iştiraklerinin ise tüm ortakları,
4) Tarımsal faaliyette bulunanlar,
c) Kamu idarelerinde;
1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,
2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,
sigortalı sayılırlar.
..."

9. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;
a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,
b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,
c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara,
ilişkin dava ve işlere bakar."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, 15. maddede belirtilen yöntemin aksine, davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren adli yargı yerince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası temin edilmeden Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği, mahkememizce adli yargı dosyasının ve kesinleşme şerhinin istenildiği, Mahkemenin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden P5HvAHO - XHttzdb - 8cTuSYd - rRvN6I= ile erişebilirsin

17/12/2024 tarihli ve 2024/195 sayılı cevabi yazısında 06/11/2024 tarihinde kararın taraflara tebliğ edildiği, davacı vekilinin talebi üzerine dosyanın Mahkememize gönderilmesi nedeniyle kesinleşme şerhinin düzenlenemediği belirtilmiş ve sonuçta usule ilişkin başka bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

11. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının görevli olduğu, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Dava, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile imzalanan Hizmet Sözleşmesi uyarınca ekonomist olarak görev yapan davacının, davalı idarenin hizmet sözleşmesinin fesih işlemi ile fesih işleminden kaynaklanan alacakların talep edildiği başvurunun reddi işleminin iptali ile hizmet sözleşmesinin feshinden kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılmıştır.

13. Dava dosyalarının incelenmesinden, davacının ilk defa 10/09/2013 tarihinde daha sonra 02/01/2014 tarihinde düzenlenen hizmet sözleşmesi ile sosyal güvenlik bakımından 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (a) bendine tâbi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde ekonomist olarak göreve başladığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İnsan Kaynakları Genel Genel Müdürlüğü Personel Yönetimi Müdürlüğünün 19/07/2016 tarihli ve B.02.2.TCM.0.71.00.04-903.06.04 sayılı yazısı ile hizmet sözleşmesinin feshedildiği, davacının hak ve alacaklarının ödenmesine ilişkin idareye yaptığı başvurunun sonuçsuz kalması üzerine, davacı vekili tarafından feshin geçersizliğinin tespiti ile hizmet sözleşmesinden kaynaklı parasal haklarınının davalıdan tahsili istemiyle adli ve idari yargı yerinde dava açtığı anlaşılmıştır.

14. Yukarıda ifade edildiği gibi 1211 sayılı Kanun'un personel statüsünün belirlendiği 32. maddesinde, banka personelinin bankanın memurları ile banknot matbaası işçilerinden oluştuğu, banka memuru deyiminin banka hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerde, devamlı vazife görmek üzere atanan kişileri ifade ettiği, banka personelinin, bu Kanun ile Banka Meclisince düzenlenecek statü hükümlerine tabi olduğu ve Banka Meclisi kararı ile sözleşmeli olarak yerli ve yabancı uzman çalıştırılabileceği belirtilmiştir.

15. Anayasa'nın 128. maddesinde devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütüleceği belirtilmiş, maddede *"kamu görevlisi"* kavramı tanımlanmayıp, "*kamu görevlisi tarafından yapılması gereken görevler"* sayılmıştır.

16. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda da *"kamu görevlisi"* kavramı tanımlanmamış, 4. maddesinde yalnızca kamu hizmetlerinin gördürüldüğü dört grup istihdam şeklinden bahsedilmiş olup, maddenin son fıkrasında işçiler hakkında bu Kanun hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça vurgulanmıştır. Bir kamu tüzel kişisi tarafından istihdam edilen kişi, bu göreve kamu hukuku kurallarına göre idari bir kararla atanmış ise, bu görevli kamu görevlisidir. Örneğin memurlar, idari bir kararla göreve atandıkları için tartışmasız olarak kamu görevlisi kabul edilirler.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden P5HvAHO - XHttzdb - 8cTuSYd - rRvN6I= ile erişebilirsin

17. Bir kamu tüzel kişisi tarafından istihdam edilen kişi ile bu kamu tüzel kişisi arasındaki bağ, bir *"sözleşme"* ile kurulmuş ise, bu bağ *"akdi"* nitelikte bir bağdır. Ancak, bir kamu tüzel kişisi tarafından *"sözleşme"* ile istihdam edilen herkes kamu görevlisi olmayıp, sadece *"idari sözleşme"* ile istihdam edilenler, kamu kurum veya kuruluşuna kamu hukuku bağı ile bağlı olduklarından kamu görevlisi olarak nitelendirilirler ve idari hizmet sözleşmesinden kaynaklanan uyuşmazlıklar idari yargıda çözümlenmektedir. Bu bağlamda; kamu tüzel kişisi tarafından bir *"özel hukuk sözleşmesi"* ile istihdam edilen kişilerin kamu görevlisi olarak kabulü mümkün değildir.

18. Dosya kapsamındaki bilgilerden davacı ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası arasında akdedilen hizmet sözleşmesinde, ilgili sosyal güvenlik bakımından 5510 sayılı Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendine tâbi kaydının bulunduğu, dolayısıyla idareyle davacı arasında imzalanan hizmet sözleşmesinin özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, talep edilen hizmet sözleşmesinin feshi işleminden kaynaklı alacakların da İş Kanunu kapsamında bulunduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak Ankara 66. İş Mahkemesinin 26/09/2024 tarih ve E.2024/195, K.2024/495 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 66. İş Mahkemesinin 26/09/2024 tarih ve E.2024/195, K.2024/495 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞUYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden P5HvAHO - XHttzdb - 8cTuSYd - rRvN6I= ile erişebilirsin